BIJLAGE 6 SAMENVATTING FINANCIERINGSSTRATEGIE HOWABO

Kernboodschap

Blueconomy (adviesbureau) heeft samen met de waterschappen Dommel en Aa en Maas een financieringsstrategie opgesteld met als doel om na te gaan welke strategieën ingezet kunnen worden om het ontbrekende deel van de financiering van Howabo te dekken met behulp van cofinanciering van andere partijen.

De voorgestelde aanpak combineert 5 strategieën: een stevig regionaal bod aan het Rijk, het benutten van onverwachte financieringskansen, integrale gebiedsarrangementen, concrete projectsubsidies en een langetermijndiscussie over de verdeling van wateroverlastrisico's. Voor de financieringsstrategie ligt de nadruk op de periode 2026-2035, omdat deze termijn het beste aansluit bij de begrotingshorizon van potentiële cofinanciers.

Vijf strategieën voor cofinanciering

1. **Regionaal bod aan het Rijk.** De regio kan gezamenlijk en overtuigend onderbouwen waarom een rijksbijdrage aantrekkelijk en gerechtvaardigd is. Argumenten zijn de omvang van de reeds regionale financiering, de systeemverantwoordelijkheid van het Rijk, het grensoverschrijdende karakter van de risicoreductie en nationale, economische belangen. Tot die belangen behoren de economische positie van Brainport en bedrijven zoals ASML, de continuïteit van de A2 bij 's-Hertogenbosch en de energie-infrastructuur. Dit bod moet worden opgesteld door in ieder geval de publieke en mogelijk ook private partijen, zijnde de waterschappen, de provincie en de gemeente 's-Hertogenbosch en mogelijk Eindhoven/Brainport Eindhoven.

2. **Voorbereiden op opportuniteiten.** Howabo moet enkele uitvoeringsrijpe voorstellen gereed hebben om snel te kunnen inspelen op plotseling vrijkomende middelen of onderuitputting bij andere programma's. Mogelijke aanknopingspunten zijn middelen voor de waterveiligheid, droogte en toekomstige middelen rond de Kaderrichtlijn Water. De strategie is om drie concrete voorstellen vooraf uit te werken en hiermee klaar te staan voor als kansen zich voordoen en hierop actief in te spelen.

3. **Combineren en gebiedsarrangementen.** Wateropgaven, natuur, landbouw, energie, mobiliteit en woningbouw komen ruimtelijk samen. Door maatregelen integraal te ontwerpen kunnen meerwaarde en kostenvoordelen ontstaan. Voorgesteld wordt de maatregelen te spiegelen aan bestaande kansenkaarten en waar nuttig gebiedsarrangementen te vormen. Hierin worden tussen de betrokkenen (financiële) afspraken gemaakt over de inrichting van het gebied en de verdeling van kosten.

4. **Concrete projecten voor subsidies.** Subsidiekansen ontstaan vooral wanneer oplossingsrichtingen zijn uitgewerkt tot concrete projecten. Voor maatregelen die richting planfase gaan, zoals het gemaal bij Crèvecoeur en mogelijke maatregelen bij het Engelermeer en het Bossche Broek, gaan projectmanagers en subsidieadviseurs gezamenlijk de financieringsmogelijkheden onderzoeken. Vooral het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, transformatie van het landelijk gebied en groenblauwe diensten lijken kansrijk.

5. **Wateroverlastrisico's anders verdelen.** Voor de lange termijn is de vraag of de huidige inspanningen voldoende zijn en financiering houdbaar blijven. Klimaatverandering vergroot de kans op wateroverlast, terwijl economische en demografische groei de mogelijke schade verhogen. Tegelijk wordt ruimte schaarser en worden maatregelen duurder. Daarom wordt voorgesteld aan te sluiten bij de landelijke discussie over een meer risicogerichte benadering, meerlaagsveiligheid en de verdeling van verantwoordelijkheden en schade na wateroverlast.

Eerstvolgende stappen

Aa en Maas en De Dommel richten gezamenlijk een financieringsteam in om de strategie uit te voeren. De komende periode ligt de nadruk op het uitwerken van een regionaal bod aan het Rijk incl. een spraakmakende aanbieding en het voorbereiden van kansrijke opportuniteitsvoorstellen.

Conclusie

De kern van de strategie is om de ontbrekende financiering niet uit één financieringsbron te willen dekken. Succes vraagt om een actieve portfoliobenadering: een wenkend perspectief bieden aan Rijkpartners, projecten voldoende concreet maken voor subsidies, continu klaarstaan voor onverwachte financieringskansen en Howabo-maatregelen waar mogelijk verbinden met andere ruimtelijke en maatschappelijke opgaven. Daarmee wordt financiering een doorlopend programmaonderdeel in plaats van een eenmalige zoektocht naar dekking.